

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

3. december 2019*

»Præjudiciel forelæggelse – direktiv 2014/59/EU – bankunionen – genopretning og afvikling af kreditinstitutter og investeringsselskaber – årlige bidrag – beregning – forordning (EU) nr. 806/2014 – gennemførelsesforordning (EU) 2015/81 – ensartet procedure for afvikling af kreditinstitutter og investeringsselskaber – administrativ procedure, der involverer de nationale myndigheder og et EU-organ – Den Fælles Afviklingsinstans' (Afviklingsinstansen) eksklusive beslutningskompetence – sag ved de nationale domstole – manglende rettidig anlæggelse af annullationssøgsmål ved Unionens retsinstanser – delegeret forordning (EU) 2015/63 – udelukkelse af visse passiver ved beregningen af bidrag – indbyrdes forbindelser mellem flere banker«

I sag C-414/18,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (den regionale forvaltningsdomstol for Lazio, Italien) ved afgørelse af 23. januar 2018, indgået til Domstolen den 22. juni 2018, i sagen

Iccrea Banca SpA Istituto Centrale del Credito Cooperativo

mod

Banca d'Italia,

har

DOMSTOLEN (Store Afdeling),

sammensat af præsidenten, K. Lenaerts, vicepræsidenten, R. Silva de Lapuerta, afdelingsformændene J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, E. Regan, P.G. Xuereb og L.S. Rossi samt dommerne M. Ilešić, J. Malenovský, L. Bay Larsen (refererende dommer), T. von Danwitz, F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos og N. Piçarra,

generaladvokat: M. Campos Sánchez-Bordona,

justitssekretær: fuldmægtig V. Giacobbo-Peyronnel,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 30. april 2019,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Iccrea Banca SpA Istituto Centrale del Credito Cooperativo ved avvocati P. Messina, A. Gemma, F. Isgrò og A. Dentoni Litta,

* Processprog: italiensk.

- Banca d'Italia ved avvocati M. Mancini, D. Messineo og L. Sciotto,
 - den italienske regering ved G. Palmieri, som befuldmægtiget, bistået af avvocati dello Stato P. Gentili og G. Rocchitta,
 - den spanske regering ved S. Centeno Huerta og M.A. Sampol Pucurull, som befuldmægtigede,
 - Europa-Kommissionen ved V. Di Bucci og A. Steiblytè, som befuldmægtigede,
- og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 9. juli 2019,
afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 5, stk. 1, litra a) og f), i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2015/63 af 21. oktober 2014 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/59/EU for så vidt angår ex ante-bidrag til afviklingsfinansieringsordninger (EUT 2015, L 11, s. 44).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem Iccrea Banca SpA Istituto Centrale del Credito Cooperativo (herefter »Iccrea Banca«) og Banca d'Italia vedrørende en række afgørelser og skrivelser fra Banca d'Italia om betaling af bidrag til den italienske afviklingsfond og Den Fælles Afviklingsfond (herefter »Afviklingsfonden«).

Retsforskrifter

Syvende direktiv 83/349/EØF

- 3 Rådets syvende direktiv 83/349/EØF af 13. juni 1983 på grundlag af traktatens artikel 54, stk. 3, litra g), om konsoliderede regnskaber (EUT 1983, L 193, s. 1), blev ophævet ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013 om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF (EUT 2013, L 182, s. 19).
- 4 Artikel 1 i syvende direktiv 83/349, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/51/EF af 18. juni 2003 (EUT 2003, L 178, s. 16, herefter »direktiv 83/349«), fastsatte:

»1. Medlemsstaterne pålægger enhver virksomhed, som henhører under deres nationale lovgivning, pligt til at udarbejde et konsolideret regnskab og en konsolideret beretning, hvis virksomheden (modervirksomheden):

a) besidder flertallet af selskabsdeltagernes stemmerettigheder i en virksomhed (dattervirksomhed);

eller

b) har ret til at udnævne eller afsætte et flertal af medlemmerne i en virksomheds (dattervirksomheds) administrations-, ledelses- eller tilsynsorganer og samtidig er selskabsdeltager i denne virksomhed;

eller

- c) har ret til at udøve en bestemmende indflydelse over en virksomhed (dattervirksomhed), hvori den er selskabsdeltager, i medfør af en med denne indgået aftale eller i medfør af en bestemmelse i dennes vedtægter [...]

eller

- d) er selskabsdeltager i en virksomhed, og
aa) flertallet af de medlemmer af virksomhedens (dattervirksomhedens) administrations-, ledelses- eller tilsynsorganer [...] er blevet udnævnt alene i kraft af udøvelsen af modervirksomhedens stemmerettigheder,

eller

- bb) i medfør af en aftale med andre selskabsdeltagere i virksomheden selv råder over flertallet af selskabsdeltagernes stemmerettigheder i denne virksomhed (dattervirksomhed). [...]

[...]

2. Ud over de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, kan medlemsstaterne pålægge enhver virksomhed, som henhører under deres nationale ret, at udarbejde et konsolideret regnskab og en konsolideret årsberetning, såfremt:

- a) denne virksomhed (modervirksomheden) har ret til at udøve eller faktisk udøver en bestemmende indflydelse eller kontrol over en anden virksomhed (dattervirksomheden), eller
b) denne virksomhed (modervirksomheden) og en anden virksomhed (dattervirksomheden) er underlagt modervirksomhedens fælles ledelse.«

5 Artikel 2 i direktiv 83/349 bestemte:

»1. Ved anvendelsen af artikel 1, stk. 1, litra a), b) og d), skal der til modervirksomhedens stemmerettigheder og rettigheder til udnævnelse og afsættelse lægges de rettigheder, som tilkommer en anden dattervirksomhed eller andre, der handler i eget navn, men for modervirksomhedens eller en anden dattervirksomheds regning.

2. Ved anvendelsen af artikel 1, stk. 1, litra a), b) og d), skal der fra de i denne artikels stk. 1 nævnte rettigheder trækkes de rettigheder,

- a) som knytter sig til kapitalandele, der besiddes for andres regning end modervirksomheden eller en dattervirksomhed,

eller

- b) som knytter sig til kapitalandele, der besiddes som sikkerhed, når disse rettigheder udøves i overensstemmelse med de modtagne instrukser, eller når dens besiddelse af disses kapitalandele er et sædvanligt led i dens lånevirksomhed, såfremt stemmerettighederne udøves i sikkerhedsstillerens interesse.

3. Ved anvendelsen af artikel 1, stk. 1, litra a) og d), skal der fra selskabsdeltagernes samlede antal stemmerettigheder i en dattervirksomhed trækkes de stemmerettigheder, som knytter sig til kapitalandele, der besiddes af denne virksomhed selv, dennes dattervirksomhed eller andre, der handler i eget navn, men for disse virksomheders regning.«

Forordning (EU) nr. 575/2013

- 6 Artikel 4, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012 (EUT 2013, L 176, s. 1), bestemmer:

»I denne forordning forstås ved:

[...]

- 15) »moderselskab«:

a) et moderselskab som defineret i artikel 1 og 2 i direktiv 83/349/EØF

[...]

- 16) »datterselskab«:

a) et datterselskab som defineret i artikel 1 og 2 i direktiv 83/349/EØF

b) et datterselskab som defineret i artikel 1, stk. 1, i direktiv 83/349/EØF og enhver virksomhed, over hvilken et moderselskab faktisk udøver bestemmende indflydelse.

Datterselskaber af datterselskaber anses også for at være datterselskaber af den virksomhed, som er det oprindelige moderselskab

[...]«

Direktiv 2014/59/EU

- 7 Artikel 2, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/59/EU af 15. maj 2014 om et regelsæt for genopretning og afvikling af kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af Rådets direktiv 82/891/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/24/EF, 2002/47/EF, 2004/25/EF, 2005/56/EF, 2007/36/EF, 2011/35/EU, 2012/30/EU og 2013/36/EU samt forordning (EU) nr. 1093/2010 og (EU) nr. 648/2012 (EUT 2014, L 173, s. 190) har følgende ordlyd:

»I dette direktiv forstås ved:

[...]

5. »datterselskab«: et datterselskab som defineret i artikel 4, stk. 1, nr. 16), i forordning (EU) nr. 575/2013

6. »moderselskab«: et moderselskab som defineret i artikel 4, stk. 1, nr. 15), litra a), i forordning (EU) nr. 575/2013

[...]

26. »koncern«: et moderselskab og dets datterselskaber

[...]«

8 Artikel 102, stk. 1, i direktiv 2014/59 bestemmer:

»Medlemsstaterne sikrer, at deres finansieringsordninger senest pr. 31. december 2024 råder over finansielle midler svarende til mindst 1% af de dækkede indskud i alle de institutter, der er meddelt tilladelse på deres område. Medlemsstaterne kan fastsætte målniveauer, der er højere end dette beløb.«

9 Dette direktivs artikel 103, stk. 1, 2 og 7, angiver nærmere:

»1. For at nå det i artikel 102 fastsatte målniveau sikrer medlemsstaterne, at der mindst en gang om året opkræves bidrag hos de institutter, der er meddelt tilladelse på deres område, herunder EU-filialer.

2. De enkelte institutters bidrag skal være pro rata af deres samlede passiver (ekskl. kapitalgrundlag) minus dækkede indskud i forhold til de samlede passiver (ekskl. kapitalgrundlag) minus dækkede indskud for alle de institutter, der er meddelt tilladelse på medlemsstatens område.

Disse bidrag afpasses forholdsmæssigt efter institutternes risikoprofil, i overensstemmelse med de kriterier, der vedtages efter stk. 7.

[...]

7. Kommissionen har beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 115 for at præcisere, hvordan bidrag afpasses forholdsmæssigt efter institutternes risikoprofil, jf. nærværende artikels stk. 2, under hensyntagen til alle af følgende [...]«

Forordning (EU) nr. 806/2014

10 Følgende fremgår af 120. betragtning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 806/2014 af 15. juli 2014 om ensartede regler og en ensartet procedure for afvikling af kreditinstitutter og visse investeringsselskaber inden for rammerne af en fælles afviklingsmekanisme og en fælles afviklingsfond og om ændring af forordning (EU) nr. 1093/2010 (EUT 2014, L 225, s. 1):

»[Den fælles afviklingsmekanisme (SRM)] samler Afviklingsinstansen, Rådet og Kommissionen og afviklingsmyndighederne i de deltagende medlemsstater. Domstolen har jurisdiktion til at bedømme lovligheden af afgørelser vedtaget af Afviklingsinstansen, Rådet og Kommissionen i medfør af artikel 263 [TEUF] samt til at fastlægge deres ansvar uden for kontraktforhold. Endvidere har Domstolen i overensstemmelse med artikel 267 [TEUF] kompetence til at træffe præjudiciel afgørelse efter anmodning fra nationale domstolsmyndigheder vedrørende gyldigheden eller fortolkningen af retsakter fra Unionens institutioner, organer eller agenturer. Nationale domstolsmyndigheder bør i overensstemmelse med deres nationale lovgivning have kompetence til at bedømme lovligheden af afgørelser vedtaget af afviklingsmyndigheder i de deltagende medlemsstater som led i udøvelsen af de beføjelser, som de er tillagt i denne forordning, samt til at fastlægge deres ansvar uden for kontraktforhold.«

11 Artikel 54, stk. 1, i forordning nr. 806/2014 fastsætter:

»Afviklingsinstansen har på et eksekutivmøde til opgave:

[...]

b) at træffe alle afgørelser med henblik på at gennemføre denne forordning, medmindre andet er bestemt i denne forordning.«

12 Denne forordnings artikel 70, stk. 2 og 6, bestemmer:

»2. Hvert år beregner Afviklingsinstansen efter høring af ECB [(Den Europæiske Centralbank)] eller den kompetente nationale myndighed og i tæt samarbejde med de nationale afviklingsmyndigheder de individuelle bidrag for at sikre, at de bidrag, der skal betales af alle de institutter, der er meddelt tilladelse på alle de deltagende medlemsstaters område, ikke overstiger 12,5% af målniveauet.

[...]

6. De delegerede retsakter, der præciserer, hvordan bidrag afpasses forholdsmæssigt efter institutternes risikoprofil, og som vedtages af Kommissionen i henhold til artikel 103, stk. 7, i direktiv 2014/59/EU, finder anvendelse.«

Delegeret forordning 2015/63

13 Ottende og niende betragtning til delegeret forordning 2015/63 har følgende ordlyd:

»(8) Beregning af bidrag på individuelt niveau ville, i forbindelse med koncerner, ved fastsættelsen af de forskellige koncernenheders årlige basisbidrag føre til dobbelttælling af visse passiver, idet de passiver, der er tilknyttet de aftaler, som enhederne i samme koncern indgår med hinanden, udgør en del af passiver i alt, som skal tages i betragtning ved fastsættelsen af de enkelte koncernenheders basisbidrag. Derfor bør fastsættelsen af det årlige basisbidrag præciseres nærmere i forbindelse med koncerner for at afspejle koncernenhedernes indbyrdes forbundethed og undgå dobbelttælling af koncerninterne eksponeringer. [...]

(9) Ved beregning af en koncernenheds årlige basisbidrag bør passiver i alt, der skal tages i betragtning, ikke omfatte passiver, der er tilknyttet aftaler, som den pågældende koncernenhed har indgået med andre enheder, som er en del af samme koncern. En sådan udelukkelse bør dog kun være mulig, hvis den enkelte koncernenhed er etableret i Unionen, i fuldt omfang er underlagt den samme konsolidering, er omfattet af passende centraliserede procedurer for risikoevaluering, -måling og -kontrol, og hvis der ikke er nuværende eller forudsete væsentlige praktiske eller juridiske hindringer for umiddelbar tilbagebetaling af de relevante passiver, når de forfalder. Dette burde forhindre, at passiver udelukkes fra bidragenes beregningsgrundlag, hvis der ikke er garanti for, at koncerninterne udlånseksponeringer er dækket, i tilfælde af at koncernens finansielle situation forværres. [...]

14 Denne delegerede forordnings artikel 3 angiver nærmere:

»Definitionerne i [...] direktiv 2014/59/EU finder anvendelse i nærværende forordning. I denne forordning forstås desuden ved:

[...]

28) »støttelån«: lån ydet af en støttebank eller gennem et formidlende institut på ikke-konkurrencemæssigt grundlag uden vinding for øje med henblik på at fremme de samfundsmæssige målsætninger for centralregeringen eller en regional myndighed i en medlemsstat

[...]«

15 Nævnte delegerede forordnings artikel 5, stk. 1, bestemmer:

»De bidrag, der er omhandlet i artikel 103, stk. 2, i direktiv 2014/59/EU, beregnes eksklusive følgende passiver:

- a) koncerninterne passiver, der opstår på grundlag af transaktioner, der af et institut indgås med et institut, som er en del af samme koncern, forudsat at samtlige følgende betingelser er opfyldt:
 - i) hvert institut er etableret i Unionen
 - ii) hvert institut er i fuldt omfang underlagt det samme konsoliderede tilsyn i henhold til artikel 6-17 i forordning (EU) nr. 575/2013 og er omfattet af passende centraliserede procedurer for risikoevaluering, -måling og -kontrol, og
 - iii) der er ingen nuværende eller forudsete væsentlige praktiske eller juridiske hindringer for umiddelbar tilbagebetaling af passiverne, når de forfalder

[...]

- f) i tilfælde af institutter, der arbejder med støttelån: det formidlende instituts passiver over for det eksponeringsleverende institut eller en anden støttebank eller et andet formidlende institut og den oprindelige støttebanks passiver over for dens finansieringsparter, for så vidt som størrelsen af disse passiver matches af det pågældende instituts støttelån.«

Gennemførelsesforordning (EU) 2015/81

16 Artikel 4 i Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2015/81 af 19. december 2014 om ensartede betingelser for anvendelse af forordning nr. 806/2014 (EUT 2015, L 15, s. 1) bestemmer:

»For hver bidragsperiode beregner Afviklingsinstansen efter høring af ECB eller de kompetente nationale myndigheder og i tæt samarbejde med de nationale afviklingsmyndigheder det årlige bidrag, som det enkelte institut skal betale, på grundlag af det årlige målniveau for Afviklingsfonden. [...]«

17 Denne gennemførelsesforordnings artikel 5 fastsætter:

»1. Afviklingsinstansen meddeler de relevante nationale afviklingsmyndigheder sine beslutninger vedrørende beregningen af de årlige bidrag for institutter, der er meddelt tilladelse på deres respektive områder.

2. Efter at have modtaget den i stk. 1 omhandlede meddelelse underretter den nationale afviklingsmyndighed hvert institut, der er meddelt tilladelse i dens medlemsstat, om Afviklingsinstansens beslutning vedrørende beregningen af det årlige bidrag, som det pågældende institut skal betale.«

18 Nævnte gennemførelsesforordnings artikel 6 bestemmer:

»Afviklingsinstansen fastsætter de dataformater og repræsentationsformer, som institutterne skal benytte ved indberetningen af de oplysninger, som kræves med henblik på beregning af de årlige bidrag, med henblik på at øge sammenligneligheden af de indberettede oplysninger og sikre en effektiv behandling af disse oplysninger.«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

19 Iccrea Banca er den ledende bank inden for et netværk af kreditinstitutter og har som sit mål at støtte bl.a. den virksomhed, som udøves af kooperative banker i Italien.

- 20 Med henblik herpå tilbyder Iccrea Banca disse banker betalingsydelser, korttransaktioner, tjenester for afvikling og bevaring af værdipapirer samt finansielle tjenester, i forbindelse med hvilke Iccrea Banca indtager en rolle som finansiell central inden for rammerne af systemet af kooperative banker. Hvad angår det sidstnævnte leverer Iccrea Banca bl.a. et sæt tjenester til de kooperative banker, der er medvirkende til, at disse på struktureret vis kan få adgang til likviditetspuljeordningen hos ECB og på markedet. I denne sammenhæng har Iccrea Banca oprettet en koncern, som tæller ca. 190 kooperative banker som medlemmer, udelukkende med det formål at deltage i de målrettede langfristede refinansieringstransaktioner, som ECB har indført.
- 21 Ved afgørelser truffet i perioden 2015-2017 pålagde Banca d'Italia Iccrea Banca at betale almindelige, ekstraordinære og supplerende bidrag til den italienske afviklingsfond. Ved skrivelse af 3. maj 2016 pålagde Banca d'Italia endvidere Iccrea Banca at betale ex ante-bidrag for 2016 til Afviklingsfonden, som fastsat ved beslutning af 15. april 2016 fra Afviklingsinstansen. Ved skrivelse af 27. maj 2016 foretog Banca d'Italia en rettelse af beløbet for sidstnævnte bidrag i henhold til beslutning af 20. maj 2016 fra Afviklingsinstansen.
- 22 Iccrea Banca har anfægtet disse afgørelser og skrivelser fra Banca d'Italia ved et søgsmål for den forelæggende ret. Dette søgsmål vedrører tillige fastlæggelse af en egnet metode til beregning af de beløb, som Iccrea Banca faktisk skal betale, og tilbagebetaling af beløb, som Iccrea Banca anser for at være blevet betalt med urette.
- 23 Til støtte for nævnte søgsmål har Iccrea Banca i det væsentlige gjort gældende, at Banca d'Italia har lagt en urigtig fortolkning af artikel 5, stk. 1, i delegeret forordning 2015/63 til grund. Banca d'Italia har således ved beregningen af de i hovedsagen omhandlede bidrag taget passiver, der er forbundet med forholdet mellem Iccrea Banca og de kooperative banker, i betragtning, selv om disse passiver burde have været udelukket fra denne beregning ved analog anvendelse af bestemmelserne i denne delegerede forordning vedrørende koncerninterne passiver eller vedrørende institutter, der arbejder med støttelån. Denne urigtige fortolkning har ligeledes medført, at Banca d'Italia ved meddelelse af oplysninger til Afviklingsinstansen ikke nævnte de særlige kendetegn ved det integrerede system, som Iccrea Banca opererede i, og har således medført en fejl i beregningen af ex ante-bidrag for 2016 til Afviklingsfonden.
- 24 Den forelæggende ret har ikke givet Banca d'Italia medhold i dens indsigelse om denne rets manglende kompetence med hensyn til påstandene om Banca d'Italias retsakter vedrørende ex ante-bidrag for 2016 til Afviklingsfonden. Den forelæggende ret har udledt sin kompetence til at træffe afgørelse i denne henseende af den omstændighed, at Banca d'Italia ikke blot handler som et formidlende institut i forholdet mellem Afviklingsinstansen og kreditinstitutterne. Banca d'Italia spiller således, i overensstemmelse med de valg, som EU-lovgiver har foretaget, en aktiv og afgørende rolle både i den fase, hvor beløbet for disse bidrag fastsættes, og i den fase, hvor disse bidrag opkræves. I denne sammenhæng kan Iccrea Banca drage en konkret fordel ved en fornyet behandling og en ny fastlæggelse af de oplysninger, som Banca d'Italia skal fremsende til Afviklingsinstansen med henblik på beregningen af det bidrag, der skyldes.
- 25 På denne baggrund har Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (den regionale forvaltningsdomstol for Lazio, Italien) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er artikel 5, stk. 1, navnlig litra a) og f), i [delegeret] forordning 2015/63 [...] – fortolket i lyset af de principper, som der er henvist til i denne [delegerede forordning], i direktiv 2014/59 [...], i forordning nr. [806/2014] og i artikel 120 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, i lyset af de grundlæggende regler om ligebehandling, forbud mod forskelsbehandling og proportionalitet, der er fastlagt i artikel 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og forbuddet mod dobbeltbeskatning – i forbindelse med beregningen af de bidrag, der er nævnt i artikel 103,

stk. 2, i direktiv 2014/59, til hinder for, at den ordning, der er fastsat for koncerninterne passiver, også finder anvendelse på »de facto koncerner«, eller under alle omstændigheder, hvor et institut og andre banker er forbundet inden for samme system?

Subsidiært ønskes oplyst, om den fordelagtige behandling af passiver hidrørende fra støttelån, som omhandlet i artikel 5, i lyset af de ovenfor nævnte principper kan anvendes analogt også på de passiver, som en bank i den såkaldte »gruppe 2« har over for andre banker i systemet (for andelskredit), eller om dette sidstnævnte kendetegn ved et institut, der reelt agerer som centralbank inden for en indbyrdes forbundet og integreret gruppe af mindre banker, herunder også i forholdet til ECB og finansmarkedet, i henhold til gældende lovgivning medfører, at der skal foretages en form for justering af de finansielle oplysninger, som den nationale afviklingsmyndighed skal indsende til de kompetente fællesskabsinstitutioner, og af de fastlagte bidrag, som instituttet skal indbetale til afviklingsfonden på baggrund af instituttets reelle gæld og risikoprofil?»

Formaliteten vedrørende anmodningen om præjudiciel afgørelse

- 26 Den italienske regering har gjort gældende, at anmodningen om præjudiciel afgørelse skal afvises fra realitetsbehandling i sin helhed med den begrundelse, at forelæggelsesafgørelsen ikke indeholder faktuelle oplysninger, der forklarer, hvorfor Iccrea Banca kan anses for at være det ledende selskab i en koncern eller for at yde støttelån som omhandlet i den gældende EU-lovgivning. Kommissionen er derimod af den opfattelse, at denne anmodning alene skal afvises for så vidt som den vedrører ex ante-bidrag for 2016 til Afviklingsfonden.
- 27 Det bemærkes, at det ifølge Domstolens faste praksis, inden for rammerne af samarbejdet mellem Domstolen og de nationale retter, for at opnå en fortolkning af EU-retten, som den nationale ret kan bruge, er påkrævet, at denne nøje iagttager de krav til indholdet af en anmodning om præjudiciel afgørelse, som udtrykkeligt fremgår af artikel 94 i Domstolens procesreglement (dom af 19.4.2018, Consorzio Italian Management og Catania Multiservizi, C-152/17, EU:C:2018:264, præmis 21 og den deri nævnte retspraksis).
- 28 Som det fremgår af procesreglementets artikel 94, litra a), er det bl.a. nødvendigt, at anmodningen om præjudiciel afgørelse indeholder en kortfattet fremstilling af de relevante faktiske omstændigheder, således som de er fastslået af den forelæggende ret, eller i det mindste en fremstilling af de faktiske oplysninger, som ligger til grund for spørgsmålene (jf. i denne retning dom af 19.4.2018, Consorzio Italian Management og Catania Multiservizi, C-152/17, EU:C:2018:264, præmis 22 og den deri nævnte retspraksis).
- 29 I den foreliggende sag indeholder forelæggelsesafgørelsen faktiske oplysninger, der er tilstrækkelige for forståelsen af både det præjudicielle spørgsmål og dets rækkevidde. Det er i forelæggelsesafgørelsen navnlig anført, at det er karakteren af de forbindelser, der forbinder Iccrea Banca med en række af kooperative banker, som har ført til, at den forelæggende ret har forelagt Domstolen præjudicielle spørgsmål.
- 30 Med hensyn til den italienske regerings argumenter for, at de således anførte oplysninger ikke er af en sådan karakter, at de kan godtgøre, at Iccrea Banca opfylder betingelserne for udelukkelse af visse passiver, som fastsat i artikel 5, stk. 1, i delegeret forordning 2015/63, må det konstateres, at bedømmelsen heraf er uadskilleligt forbundet med besvarelsen af de præjudicielle spørgsmål, og at disse oplysninger derfor heller ikke kan medføre, at anmodningen om præjudiciel afgørelse ikke kan antages til realitetsbehandling (jf. analogt dom af 17.1.2019, KPMG Baltics, C-639/17, EU:C:2019:31, præmis 11).

- 31 Kommissionen har anført, at Unionens retsinstanser har enekompetence til at træffe afgørelse om de nærmere bestemmelser for beregningen af bidrag til Afviklingsfonden, og at anmodningen om præjudiciel afgørelse derfor delvist skal afvises fra realitetsbehandling i henhold til den retspraksis, som følger af dom af 9. marts 1994, TWD Textilwerke Deggendorf (C-188/92, EU:C:1994:90), idet Iccrea Banca ikke rettidigt har anlagt sag med påstand om annullation af Afviklingsinstansens beslutninger vedrørende nævnte banks ex ante-bidrag for 2016 til Afviklingsfonden.
- 32 Det følger af Domstolens faste praksis, at det inden for rammerne af det samarbejde mellem Domstolen og de nationale retter, der er indført i artikel 267 TEUF, udelukkende tilkommer den nationale retsinstans, for hvilken en tvist er indbragt, og som har ansvaret for den retlige afgørelse, som skal træffes, på grundlag af omstændighederne i den konkrete sag at vurdere såvel, om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for, at den kan afsige dom, som relevansen af de spørgsmål, som den forelægger Domstolen. Når de stillede spørgsmål vedrører fortolkningen af EU-retten, er Domstolen derfor principielt forpligtet til at træffe afgørelse (dom af 4.12.2018, Minister for Justice and Equality og Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, præmis 26 og den deri nævnte retspraksis).
- 33 Et præjudicielt fortolkningsspørgsmål kan imidlertid ikke antages til realitetsbehandling, når dette spørgsmål alene synes at have til formål at sætte den forelæggende ret i stand til at træffe afgørelse om et spørgsmål, som i medfør af EU-retten falder uden for de nationale retters kompetence.
- 34 Det bemærkes i denne henseende, at selv om det forelagte spørgsmål vedrører fortolkningen af artikel 5, stk. 1, i delegeret forordning 2015/63, i lyset af navnlig direktiv 2014/59, som, ligesom denne delegerede forordning, fastsætter visse regler, der er relevante for både beregningen af bidrag til de nationale afviklingsfonde og beregningen af bidrag til Afviklingsfonden, henviser dette spørgsmål ligeledes til forordning nr. 806/2014, som alene fastsætter regler vedrørende den fælles afviklingsmekanisme, som Afviklingsfonden er en del af. Desuden vedrører dette spørgsmål delvist de finansielle oplysninger, som den nationale afviklingsmyndighed skal indsende til de kompetente »fællesskabsinstitutioner«.
- 35 Det fremgår dermed, at visse aspekter af nævnte spørgsmål specifikt vedrører beregningen af bidrag til Afviklingsfonden.
- 36 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at den ønskede fortolkning af de regler, der finder anvendelse på denne beregning, af den forelæggende ret anses for nødvendig for at afklare de nærmere regler for, hvordan Banca d'Italia skulle have handlet under proceduren for fastsættelse og opkrævning af ex ante-bidrag for 2016 til Afviklingsfonden. Denne ret finder således, at den skal tage stilling til Banca d'Italias involvering både i forbindelse med den fase af proceduren, der gik forud for Afviklingsinstansens vedtagelse af beslutninger vedrørende beregningen af disse bidrag, idet den forelæggende ret bl.a. skal fastlægge, hvilke oplysninger Banca d'Italia burde have indsendt til Afviklingsinstansen, og i forbindelse med den fase af proceduren, der følger efter Afviklingsinstansens vedtagelse af disse beslutninger, og som vedrører opkrævningen af disse bidrag, for så vidt som Domstolens besvarelse af det forelagte spørgsmål i givet fald kan føre til, at afgørelserne vedtaget af Banca d'Italia til gennemførelse af nævnte beslutninger fra Afviklingsinstansen erklæres ugyldige.
- 37 Hvad for det første angår de aspekter af anmodningen om præjudiciel afgørelse, der skal sætte den forelæggende ret i stand til at træffe afgørelse om Banca d'Italias involvering i den fase af proceduren, der gik forud for Afviklingsinstansens vedtagelse af beslutninger vedrørende beregningen af ex ante-bidrag til Afviklingsfonden, skal det bemærkes, at artikel 263 TEUF giver Den Europæiske Unions Domstol enekompetence til at prøve lovligheden af retsakter fra EU-organer, -kontorer eller -agenturer, som Afviklingsinstansen er en del af (jf. i denne retning dom af 19.12.2018, Berlusconi og Fininvest, C-219/17, EU:C:2018:1023, præmis 42).

- 38 Det forhold, at de nationale myndigheder eventuelt er involveret i en procedure, som fører til vedtagelsen af sådanne retsakter, kan ikke berøre deres kvalificering som EU-retsakter, når retsakterne fra de nationale myndigheder er et led i en procedure, hvori et EU-organ, -kontor eller -agentur har den endelige beslutningskompetence alene uden at være bundet af forberedende retsakter eller forslag fra de nationale myndigheder (jf. i denne retning dom af 19.12.2018, Berlusconi og Fininvest, C-219/17, EU:C:2018:1023, præmis 43).
- 39 I et sådant tilfælde, hvor EU-retten giver et EU-organ, -kontor eller -agentur en eksklusiv beslutningskompetence, tilkommer det således Unionens retsinstanser i medfør af deres enekompetence til at kontrollere legaliteten af EU-retsakter på grundlag af artikel 263 TEUF at træffe afgørelse om lovligheden af den af det pågældende EU-organ, -kontor eller -agentur truffede endelige afgørelse og at undersøge – for at sikre en effektiv retsbeskyttelse for de berørte – om forberedende retsakter eller forslag fra de nationale myndigheder er behæftet med eventuelle mangler, som kan påvirke gyldigheden af denne endelige afgørelse (jf. i denne retning dom af 19.12.2018, Berlusconi og Fininvest, C-219/17, EU:C:2018:1023, præmis 44).
- 40 Det følger endvidere af en læsning af artikel 263 TEUF i lyset af princippet om loyalt samarbejde mellem Unionen og medlemsstaterne, som er fastsat i artikel 4, stk. 3, TEU, at retsakter vedtaget af de nationale myndigheder i forbindelse med en procedure som den, der er omhandlet i de foregående præmisser i nærværende dom, ikke kan underlægges de nationale retters kontrol (jf. i denne retning dom af 19.12.2018, Berlusconi og Fininvest, C-219/17, EU:C:2018:1023, præmis 47).
- 41 I denne henseende har Domstolen fastslået, at når EU-lovgiver vælger en forvaltningsprocedure, der fastsætter, at de nationale myndigheder kan vedtage retsakter, der er forberedende til en endelig afgørelse fra en EU-institution, og som har retsvirkninger og kan være bebyrdende, søger EU-lovgiver at oprette en særlig samarbejdsordning, som hviler på EU-institutionens eksklusive beslutningskompetence (dom af 19.12.2018, Berlusconi og Fininvest, C-219/17, EU:C:2018:1023, præmis 48).
- 42 Effektiviteten af en sådan beslutningsproces forudsætter dog nødvendigvis en enkelt domstolsprøvelse, som først udøves – af Unionens retsinstanser alene – når EU-institutionens afgørelse om afslutning af forvaltningsproceduren er truffet, hvilken afgørelse alene kan have retligt bindende virkninger, der kan berøre sagsøgerens interesser gennem en væsentlig ændring af hans retsstilling (dom af 19.12.2018, Berlusconi og Fininvest, C-219/17, EU:C:2018:1023, præmis 49).
- 43 Hvad nærmere bestemt angår retsakterne fra de nationale afviklingsmyndigheder inden beregningen af ex ante-bidrag til Afviklingsfonden bemærkes, at disse bidrag beregnes og opkræves inden for rammerne af den procedure, der er indført ved forordning nr. 806/2014 og gennemførelsesforordning 2015/81.
- 44 Artikel 54, stk. 1, i forordning nr. 806/2014 fastsætter, at Afviklingsinstansen på et eksekutivmøde har til opgave at træffe alle afgørelser med henblik på at gennemføre denne forordning, medmindre andet er bestemt i nævnte forordning.
- 45 Det fremgår af samme forordnings artikel 70, stk. 2, og af artikel 4 i gennemførelsesforordning 2015/81, at det udelukkende tilkommer Afviklingsinstansen efter høring af ECB eller den nationale kompetente myndighed og i tæt samarbejde med de nationale afviklingsmyndigheder hvert år at beregne ex ante-bidrag for hvert enkelt institut, der er meddelt tilladelse på alle de deltagende medlemsstaters område.
- 46 Det fremgår endvidere af denne gennemførelsesforordnings artikel 6, at indsamlingen af de oplysninger, som kræves med henblik på beregning af disse bidrag, skal ske ved hjælp af dataformater og repræsentationsformer, der defineres af Afviklingsinstansen og suppleres af de pågældende institutter.

- 47 Henset til disse forhold har Afviklingsinstansen – for så vidt angår beregningen af ex ante-bidrag til Afviklingsfonden – den endelige beslutningskompetence, og de nationale afviklingsmyndigheder – således som generaladvokaten har anført i punkt 40 og 41 i forslaget til afgørelse – udøver alene operationel støtte til Afviklingsinstansen. Selv om Afviklingsinstansen således kan foretage høring af disse myndigheder med henblik på at lette fastsættelsen af det ex ante-bidrag, som et institut skal betale, og selv om de under alle omstændigheder skal samarbejde med Afviklingsinstansen med henblik herpå, kan de vurderinger, som de i givet fald måtte foretage i denne forbindelse vedrørende et instituts situation, på ingen måde være bindende for Afviklingsinstansen.
- 48 Unionens retsinstanser har følgelig enekompetence til – ved en legalitetsprøvelse af en beslutning fra Afviklingsinstansen om fastsættelse af et instituts individuelle ex ante-bidrag til Afviklingsfonden – at prøve, om en retsakt vedtaget af en national afviklingsmyndighed, som er forberedende til en sådan beslutning, er behæftet med mangler, der kan påvirke denne beslutning fra Afviklingsinstansen, uden at en national ret kan udøve kontrol af denne nationale retsakt (jf. analogt dom af 19.12.2018, Berlusconi og Fininvest, C-219/17, EU:C:2018:1023, præmis 57).
- 49 Denne konklusion kan ikke drages i tvivl af præciseringen i 120. betragtning til forordning nr. 806/2014, hvorefter nationale domstolsmyndigheder bør have kompetence til at bedømme lovligheden af afgørelser vedtaget af afviklingsmyndighederne i medlemsstaterne som led i udøvelsen af de beføjelser, som de er tillagt i denne forordning.
- 50 Denne præcisering skal, således som generaladvokaten har anført i punkt 54 i forslaget til afgørelse, nemlig – under hensyn til den kompetencefordeling mellem retsinstanserne, der følger af den primære ret, og som denne betragtning i øvrigt henviser til ved at nævne Den Europæiske Unions Domstols enekompetence til at bedømme lovligheden af beslutninger vedtaget af Afviklingsinstansen – forstås således, at den kun omfatter nationale retsakter, der vedtages som led i en procedure, under hvilken denne forordning har tillagt de nationale afviklingsmyndigheder en selvstændig beslutningskompetence.
- 51 En national ret kan i øvrigt ikke gyldigt rette et pålæg til den nationale afviklingsmyndighed om, hvordan den skal handle forud for vedtagelsen af en beslutning fra Afviklingsinstansen vedrørende beregningen af ex ante-bidrag til Afviklingsfonden.
- 52 Det bemærkes i denne henseende, at henset til den nødvendige ensartede domstolsprøvelse af sådanne beslutninger fra Afviklingsinstansen er både det nationale retsmiddel, der anvendes for at underlægge de forberedende retsakter, som de nationale myndigheder har vedtaget, kontrol fra en retsinstans i en medlemsstat, og arten af de påstande eller anbringender, der fremføres i denne henseende, uden betydning for spørgsmålet om Unionens retsinstansers enekompetence (jf. i denne retning dom af 19.12.2018, Berlusconi og Fininvest, C-219/17, EU:C:2018:1023, præmis 51).
- 53 Såfremt en national ret udstedte et pålæg, der forpligtede en national afviklingsmyndighed til at udvise en bestemt adfærd i forbindelse med dens involvering forud for vedtagelsen af en beslutning fra Afviklingsinstansen vedrørende beregningen af ex ante-bidrag til Afviklingsfonden, ville dette imidlertid stride mod denne ensartede domstolsprøvelse, idet der herved skabes en risiko for divergerende bedømmelser inden for én og samme procedure mellem denne nationale retsinstans og Unionens retsinstanser, som på et senere tidspunkt – som led i en sag – eventuelt vil skulle efterprøve lovligheden af denne involvering under prøvelsen af et annulationssøgsmål i henhold til artikel 263 TEUF, som er anlagt til prøvelse af denne beslutning fra Afviklingsinstansen (jf. i denne retning dom af 19.12.2018, Berlusconi og Fininvest, C-219/17, EU:C:2018:1023, præmis 50).
- 54 EU-retten er således til hinder for, at den forelæggende ret træffer afgørelse om lovligheden af Banca d'Italias involvering i den fase af proceduren, der går forud for Afviklingsinstansens vedtagelse af beslutninger vedrørende beregningen af ex ante-bidrag for 2016 til Afviklingsfonden.

- 55 Hvad for det andet angår de aspekter af anmodningen om præjudiciel afgørelse, der skal sætte den forelæggende ret i stand til at træffe afgørelse om Banca d'Italias involvering i den fase af proceduren, der følger efter vedtagelsen af Afviklingsinstansens beslutninger vedrørende beregning af ex ante-bidrag for 2016 til Afviklingsfonden, bemærkes, at det fremgår af artikel 5 i gennemførelsesforordning 2015/81, at Afviklingsinstansens beslutninger vedrørende beregning af ex ante-bidrag til Afviklingsfonden for institutter, der er meddelt tilladelse på en medlemsstats område, meddeles denne medlemsstats nationale afviklingsmyndighed, som herefter skal underrette hvert af disse institutter om Afviklingsinstansens beslutning vedrørende beregningen af dets bidrag.
- 56 Det påhviler ligeledes denne nationale afviklingsmyndighed i henhold til artikel 67, stk. 4, i forordning nr. 806/2014 at opkræve de bidrag, som Afviklingsinstansen har fastsat, hos nævnte institutter.
- 57 Det følger af det ovenstående, at efter vedtagelsen af en beslutning fra Afviklingsinstansen vedrørende beregning af ex ante-bidrag til Afviklingsfonden er de nationale afviklingsmyndigheder alene ansvarlige for at give underretning om og gennemføre denne beslutning.
- 58 I denne sammenhæng, og henset til Afviklingsinstansens egne beføjelser, som er nævnt i nærværende doms præmis 44 og 45, har disse myndigheder ikke beføjelser til at efterkontrollere de beregninger, som Afviklingsinstansen har foretaget, for at ændre beløbet for disse bidrag, og de kan derfor ikke efter vedtagelsen af Afviklingsinstansens beslutning genvurdere et instituts risikoeksponering med henblik herpå.
- 59 Tilsvarende gælder, at hvis en national ret, således som den forelæggende ret har anført, kunne annullere den nationale afviklingsmyndigheds underretning om en beslutning fra Afviklingsinstansen vedrørende beregningen af et instituts ex ante-bidrag til Afviklingsfonden på det grundlag, at vurderingen af dette instituts risikoeksponering, som denne beregning er baseret på, skulle være fejlbehæftet, ville den underminere Afviklingsinstansens vurdering og i sidste ende være til hinder for gennemførelsen af denne beslutning fra Afviklingsinstansen i Italien.
- 60 De nationale afviklingsmyndigheder og de nationale domstole, der skal kontrollere disse myndigheders handlinger, kan imidlertid ikke gyldigt træffe afgørelser, der strider mod Afviklingsinstansens beslutninger vedrørende beregningen af ex ante-bidrag til Afviklingsfonden, og derved i praksis fratage disse sidstnævnte beslutninger deres virkninger ved at hindre opkrævningen af disse bidrag (jf. analogt dom af 14.12.2000, Masterfoods og HB, C-344/98, EU:C:2000:689, præmis 52, af 20.11.2008, Heuschen & Schrouff Oriental Foods Trading, C-375/07, EU:C:2008:645, præmis 66, og af 6.11.2012, Otis m.fl., C-199/11, EU:C:2012:684, præmis 50 og 51).
- 61 Når udfaldet af en tvist, der verserer for en national ret, afhænger af gyldigheden af en beslutning fra Afviklingsinstansen, kan denne ret i princippet forelægge Domstolen et præjudicielt spørgsmål om gyldigheden af denne afgørelse (jf. analogt dom af 14.12.2000, Masterfoods og HB, C-344/98, EU:C:2000:689, præmis 57, og af 20.11.2008, Heuschen & Schrouff Oriental Foods Trading, C-375/07, EU:C:2008:645, præmis 68).
- 62 Det må i denne henseende konstateres, at selv om visse aspekter af det præjudicielle spørgsmål specifikt vedrører beregningen af ex ante-bidrag til Afviklingsfonden, har den forelæggende ret ikke spurgt Domstolen om gyldigheden af Afviklingsinstansens beslutninger vedrørende beregningen af nævnte bidrag for 2016. Det fremgår i øvrigt af forelæggelsesafgørelsen, at ICCREA Banca ikke for denne ret har påberåbt sig, at disse beslutninger skulle være ugyldige, og at nævnte ret ikke har rejst tvivl om gyldigheden heraf.
- 63 Det skal bemærkes, at en borgers mulighed for inden for rammerne af et søgsmål, der er anlagt ved en national ret, at gøre gældende, at bestemmelser, der er indeholdt i en EU-retsakt, og som ligger til grund for en national afgørelse, der er truffet over for den pågældende, er ugyldige, under alle omstændigheder enten forudsætter, at borgeren har anlagt et annulationssøgsmål til prøvelse af denne

EU-retsakt inden for de fastsatte frister, jf. artikel 263, stk. 4, TEUF, eller at borgeren ikke har gjort dette, fordi den pågældende uden nogen tvivl ikke har ret til at anlægge et sådant søgsmål (dom af 25.7.2018, Georgsmarienhütte m.fl., C-135/16, EU:C:2018:582, præmis 17 og den deri nævnte retspraksis).

- 64 I denne sammenhæng forudsætter antagelsen til realitetsbehandling af et søgsmål anlagt af en fysisk eller juridisk person til prøvelse af en retsakt, der ikke er rettet til vedkommende, i medfør af artikel 263, stk. 4, TEUF bl.a., at denne retsakt berører vedkommende umiddelbart og individuelt (jf. i denne retning dom af 13.3.2018, European Union Copper Task Force mod Kommissionen, C-384/16 P, EU:C:2018:176, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis).
- 65 Selv om adressaten for Afviklingsinstansens beslutninger vedrørende ex ante-bidrag for 2016 til Afviklingsfonden i henhold til artikel 5, stk. 1, i gennemførelsesforordning 2015/81, i den foreliggende sag måtte være Banca d'Italia, var Iccrea Banca uden tvivl umiddelbart og individuelt berørt af disse beslutninger.
- 66 Det skal således for det første bemærkes, at ifølge Domstolens faste praksis, kræver betingelsen om, at en fysisk eller juridisk person skal være umiddelbart berørt af den afgørelse, der er genstand for søgsmålet, som fastsat i artikel 263, stk. 4, TEUF, at to kumulative kriterier er opfyldt, nemlig for det første at den anfægtede foranstaltning umiddelbart skal have indvirkning på den pågældendes retsstilling, og for det andet at foranstaltningen ikke må overlade et skøn til adressaterne, der skal gennemføre den, men at gennemførelsen skal ske helt automatisk og udelukkende i medfør af EU-reglerne uden anvendelse af andre mellemkommende regler (dom af 6.11.2018, Scuola Elementare Maria Montessori mod Kommissionen, Kommissionen mod Scuola Elementare Maria Montessori og Kommissionen mod Ferracci, C-622/16 P – C-624/16 P, EU:C:2018:873, præmis 42, og af 5.11.2019, ECB m.fl. mod Trasta Komerbanka m.fl., C-663/17 P, C-665/17 P og C-669/17 P, EU:C:2019:923, præmis 103).
- 67 Afviklingsinstansens beslutninger vedrørende ex ante-bidrag for 2016 til Afviklingsfonden har umiddelbart indvirkning på Iccrea Bancas retsstilling, idet de fastsætter beløbet for det ex ante-bidrag til Afviklingsfonden, som Iccrea Banca skal betale. Disse beslutninger overlader endvidere ikke – således som det fremgår af nærværende doms præmis 55-58 – et skøn til Banca d'Italia, som skal opkræve et bidrag hos Iccrea Banca svarende til det beløb, som nævnte beslutninger fastsætter for dette institut, og derfor ikke har beføjelse til at ændre dette beløb.
- 68 For det andet vil andre personer end en afgørelses adressater kun kunne hævde, at de berøres individuelt, hvis afgørelsen rammer dem på grund af visse egenskaber, som er særlige for dem, eller på grund af en faktisk situation, der adskiller dem fra alle andre og derfor individualiserer dem på lignende måde som adressaten (dom af 25.7.2018, Georgsmarienhütte m.fl., C-135/16, EU:C:2018:582, præmis 31 og den deri nævnte retspraksis).
- 69 Dette er i den foreliggende sag tilfældet for Iccrea Banca, for så vidt som denne bank udtrykkeligt er nævnt i bilaget til Afviklingsinstansens beslutninger vedrørende ex ante-bidrag for 2016 til Afviklingsfonden.
- 70 Under disse omstændigheder ville det i henhold til det princip, som er nævnt i nærværende doms præmis 63, kun have været muligt for Iccrea Banca ved den forelæggende ret at påberåbe sig, at Afviklingsinstansens beslutninger vedrørende ex ante-bidrag for 2016 til Afviklingsfonden er ugyldige, såfremt Iccrea Banca ligeledes havde anlagt et annullationssøgsmål til prøvelse af disse beslutninger inden for de fastsatte frister, jf. artikel 263, stk. 4, TEUF.

- 71 I denne henseende blev det i Rettens kendelse af 19. november 2018, Iccrea Banca mod Kommissionen og SRB (T-494/17, EU:T:2018:804), som er blevet endelig, fastslået, at Iccrea Banca den 3. maj 2016 af Banca d'Italia var blevet meddelt beløbet på sit ex ante-bidrag for 2016 til Afviklingsfonden, således som beregnet af Afviklingsinstansen, og at dets annulationssøgsmål til prøvelse af Afviklingsinstansens beslutning af 15. april 2016 var blevet anlagt for sent.
- 72 Med hensyn til Afviklingsinstansens beslutning af 20. maj 2016 kan Iccrea Banca ikke, idet denne bank ikke har anlagt et annulationssøgsmål ved Retten til prøvelse af denne afgørelse, ved den nationale ret påberåbe sig, at nævnte afgørelse er ugyldig (jf. i denne retning dom af 25.7.2018, Georgsmarienhütte m.fl., C-135/16, EU:C:2018:582, præmis 43).
- 73 Det følger af det ovenstående, at det ikke tilkommer den forelæggende ret i den foreliggende sag at tage stilling til, om Banca d'Italias afgørelser er forenelige med reglerne om beregning af ex ante-bidrag til Afviklingsfonden, idet denne ret i medfør af EU-retten hverken kan træffe afgørelse om Banca d'Italias forberedende retsakter til denne beregning eller hindre opkrævningen hos Iccrea Banca af bidrag svarende til det beløb, som er fastsat i Afviklingsinstansens retsakter, hvis ugyldighed ikke er blevet fastslået.
- 74 Det må følgelig fastslås, at de aspekter af det forelagte spørgsmål, der specifikt vedrører beregningen af ex ante-bidrag til Afviklingsfonden, skal afvises fra realitetsbehandling.
- 75 Derimod skal dette spørgsmål antages til realitetsbehandling, for så vidt som det angår beregningen af almindelige, ekstraordinære og supplerende bidrag til den italienske afviklingsfond.

Om det præjudicielle spørgsmål

- 76 Med sit spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 103, stk. 2, i direktiv 2014/59 og artikel 5, stk. 1, litra a) og f), i delegeret forordning 2015/63 skal fortolkes således, at passiver, der hidrører fra transaktioner mellem en gruppe 2-bank og medlemmerne af den gruppe, som den udgør sammen med de kooperative banker, som den leverer forskellige ydelser til, skal udelukkes fra beregningen af de bidrag til en national afviklingsfond, der er omhandlet i denne artikel 103, stk. 2.
- 77 Artikel 102, stk. 1, direktiv 2014/59 fastsætter, at medlemsstaterne sikrer, at deres finansieringsordninger senest pr. 31. december 2024 råder over finansielle midler svarende til mindst 1% af de dækkede indskud i alle de institutter, der er meddelt tilladelse på deres område.
- 78 Det fremgår af dette direktivs artikel 103, stk. 1 og 2, at for at nå dette målniveau skal en medlemsstat sikre, at der hos hvert enkelt institut, som er meddelt tilladelse på dets område, opkræves et bidrag, som er pro rata af dets samlede passiver, eksklusive kapitalgrundlag, minus dækkede indskud i forhold til de samlede passiver, eksklusive kapitalgrundlag, minus dækkede indskud for alle de institutter, der er meddelt tilladelse på medlemsstatens område.
- 79 Nævnte direktivs artikel 103, stk. 2, andet afsnit, præciserer, at disse bidrag afpasses forholdsmæssigt efter institutternes risikoprofil.
- 80 Kommissionen kan i henhold til samme direktivs artikel 103, stk. 7, præcisere, hvordan bidrag afpasses forholdsmæssigt efter institutternes risikoprofil ved hjælp af delegerede retsakter, der vedtages under hensyntagen til en række forhold, der er opregnet i denne bestemmelse.
- 81 Denne beføjelse er blevet udøvet ved Kommissionens vedtagelse af artikel 5 i delegeret forordning 2015/63, som under overskriften »Risikojustering af det årlige basisbidrag« fastsætter, at de bidrag, der er omhandlet i artikel 103, stk. 2, i direktiv 2014/59, skal beregnes eksklusive visse passiver.

- 82 For det første bestemmer denne delegerede forordnings artikel 5, stk. 1, litra a), at denne manglende medregning gælder for koncerninterne passiver, der opstår på grundlag af transaktioner, der af et institut indgås med et institut, som er en del af samme koncern, forudsat at visse yderligere betingelser er opfyldt.
- 83 Det fremgår af denne bestemmelses ordlyd, at den kun kan finde anvendelse på transaktioner mellem institutter i samme koncern.
- 84 Selv om delegeret forordning 2015/63 ikke direkte definerer begrebet »koncern«, præciserer denne delegerede forordnings artikel 3, at definitionerne i direktiv 2014/59 finder anvendelse i førstnævnte forordning.
- 85 Begrebet »koncern« er defineret i dette direktivs artikel 2, stk. 1, nr. 26), som »et moderselskab og dets datterselskaber«. De to sidstnævnte begreber er for deres vedkommende defineret i nævnte direktivs artikel 2, stk. 1, nr. 5) og 6), ved henvisning til artikel 4 i forordning nr. 575/2013, som selv henviser til artikel 1 og 2 i direktiv 83/349, som i det væsentlige svarer til artikel 22, stk. 1-5, i direktiv 2013/34.
- 86 Det følger af disse definitioner, at moder-datterforholdet forudsætter en form for kontrol, som indebærer, at moderselskabet besidder flertallet af stemmerettighederne i dets datterselskab, har ret til udnævnelse og afskedigelse af en del af datterselskabets ledelse eller udøver en bestemmende indflydelse på dette datterselskab.
- 87 Under disse omstændigheder kan dette forhold ikke anses for godtgjort ved den omstændighed, at der foreligger økonomiske forbindelser, der afspejler partnerskab mellem flere institutter, uden at et af disse kontrollerer de andre medlemmer af den gruppe, som det udgør sammen med disse institutter.
- 88 Forbindelser mellem institutter såsom dem, der er anført af den forelæggende ret, der forbinder en gruppe 2-bank med dens partnere, og som består i, at denne gruppe 2-bank leverer forskellige ydelser, kan følgelig ikke anses for at være tilstrækkelige til godtgørelse af, at der foreligger en koncern, inden for hvilken der kan eksistere »koncerninterne passiver« som omhandlet i artikel 5, stk. 1, litra a), i delegeret forordning 2015/63.
- 89 For det andet henviser denne delegerede forordnings artikel 5, stk. 1, litra f), til visse passiver »i tilfælde af institutter, der arbejder med støttelån«.
- 90 Begrebet »støttelån« er defineret i nævnte delegerede forordnings artikel 3, nr. 28), som omfattende lån ydet af en støttebank eller gennem et formidlende institut på ikke-konkurrencemæssigt grundlag uden vinding for øje med henblik på at fremme de samfundsmæssige målsætninger for centralregeringen eller en regional myndighed i en medlemsstat.
- 91 Idet disse kriterier både henviser til specifikke betingelser for udøvelsen og til forfølgelsen af visse på forhånd fastsatte mål, kan den blotte omstændighed, at kooperative banker udgør en del af en gruppe som den i hovedsagen omhandlede, ikke være tilstrækkelig til godtgørelse af, at den gruppe 2-bank, som indgår i denne koncern, kan anses for et institut, som arbejder med støttelån, hvilket er tilstrækkeligt til at udelukke, at en del af dets passiver kan opfylde betingelserne i artikel 5, stk. 1, litra f), i delegeret forordning 2015/63.
- 92 For det tredje gælder, at selv om den forelæggende ret har anført, at denne delegerede forordnings artikel 5, stk. 1, litra a) og f), skal fortolkes således, at den kan anvendes på situationer, der kan sidestilles med de situationer, som den omhandler, skønt de ikke opfylder betingelserne i disse bestemmelser, må det konstateres, at en sådan fortolkning er uforenelig med ordlyden af de nævnte bestemmelser.

- 93 Nævnte delegerede forordnings artikel 5, stk. 1, overlader således ikke de kompetente myndigheder en skønsmæssig beføjelse til at udelukke visse passiver ved den forholdsmæssige afpasning af bidrag efter risiko som omhandlet i artikel 103, stk. 2, i direktiv 2014/59, men opregner derimod præcist betingelserne for, om der således kan ses bort fra et passiv.
- 94 Den omstændighed, at denne fortolkning af artikel 5, stk. 1, litra a), i delegeret forordning 2015/63 kan føre til en dobbelttælling af visse passiver, kan ikke begrunde et andet resultat, for så vidt som Kommissionen, således som det er anført i niende betragtning til denne delegerede forordning, ikke har ønsket helt at fjerne enhver form for dobbelttælling af passiver og har kun udelukket en sådan praksis i det omfang, at der er tilstrækkelige garantier for, at koncerninterne udlånseksponeringer er dækket, i tilfælde af at koncernens finansielle situation forværres.
- 95 På samme måde kan den hensyntagen til ligebehandlingsprincippet, princippet om forbud mod forskelsbehandling og proportionalitetsprincippet, som den forelæggende ret har nævnt, ikke begrunde et andet resultat, idet delegeret forordning 2015/63 sonderer mellem situationer, der fremviser særlige og specifikke karakteristika, som er direkte forbundet med risikoen ved de pågældende passiver.
- 96 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 103, stk. 2, i direktiv 2014/59 og artikel 5, stk. 1, litra a) og f), i delegeret forordning 2015/63 skal fortolkes således, at passiver, der hidrører fra transaktioner mellem en gruppe 2-bank og medlemmerne af den gruppe, som den udgør sammen med de kooperative banker, som den leverer forskellige ydelser til, uden at den kontrollerer disse banker, og uden at disse ydelser omfatter lån ydet på ikke-konkurrencemæssigt grundlag uden vinding for øje med henblik på at fremme de samfundsmæssige målsætninger for centralregeringen eller en regional myndighed i en medlemsstat, ikke er udelukket fra beregningen af de bidrag til en national afviklingsfond, der er omhandlet i denne artikel 103, stk. 2.

Sagsomkostninger

- 97 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Store Afdeling) for ret:

Artikel 103, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/59/EU af 15. maj 2014 om et regelsæt for genopretning og afvikling af kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af Rådets direktiv 82/891/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/24/EF, 2002/47/EF, 2004/25/EF, 2005/56/EF, 2007/36/EF, 2011/35/EU, 2012/30/EU og 2013/36/EU samt forordning (EU) nr. 1093/2010 og (EU) nr. 648/2012 og artikel 5, stk. 1, litra a) og f), i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2015/63 af 21. oktober 2014 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/59/EU for så vidt angår ex ante-bidrag til afviklingsfinansieringsordninger skal fortolkes således, at passiver, der hidrører fra transaktioner mellem en gruppe 2-bank og medlemmerne af den gruppe, som den udgør sammen med de kooperative banker, som den leverer forskellige ydelser til, uden at den kontrollerer disse banker, og uden at disse ydelser omfatter lån ydet på ikke-konkurrencemæssigt grundlag uden vinding for øje med henblik på at fremme de samfundsmæssige målsætninger for centralregeringen eller en regional myndighed i en medlemsstat, ikke er udelukket fra beregningen af de bidrag til en national afviklingsfond, der er omhandlet i denne artikel 103, stk. 2.

Underskrifter